

Sygn. akt I CSK 1661/22

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z powództwa G. K. i J. K.
przeciwko M. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 października 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 26 kwietnia 2021 r., sygn. akt I AGa 206/20,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwana M. sp. z o.o. w Ł. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi, oddalającego apelację skarżącej w sprawie o zapłatę z powództwa G. K. i J. K..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na jej oczywistą zasadność, wiązaną z zarzutami naruszenia art. 628 § 1 zd. 1 i 2 k.c., art. 65 § 1 i 2 k.c., art. 6 k.c. oraz naruszeniem art. 378 § 1 k.p.c.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątplivej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w

uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (postanowienie Sądu Najwyższego z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Oczywista wadliwość kwestionowanego orzeczenia musi występować w ramach podstaw skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 20 grudnia 2001 r., III CKN 557/01).

Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Wstępnie należy wskazać, że argumentacja skarżącej nie odpowiada powyższym warunkom i sprowadza się do powtórzenia części zarzutów kasacyjnych oraz jedynie nieznacznie zmodyfikowanej wersji ich uzasadnienia. Pozwana nie przedstawiła racji wymaganych przy powołaniu się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zdolnej do przekonania o "oczywistej" zasadności skargi. Argumenty wspierające wniosek zostały natomiast ujęte w taki sposób, że ocena zasadności tezy o wystąpieniu przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania nie byłaby możliwa bez jednoczesnej analizy podstaw skargi, co na obecnym etapie postępowania jest niedopuszczalne (postanowienie Sądu Najwyższego z 18 maja 2018 r., IV CSK 612/17).

Niezależnie od powyższych uwag, odnoszących się m.in. do struktury uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy stwierdzić, że pozwana przytoczonymi argumentami nie zdołała przekonać do stanowiska o tym, iż złożona przez nią skarga jest oczywiście uzasadniona. Argumentacja dotycząca art. 628 § 1 zd. 1 i 2 k.c. ogranicza się do wskazania, że niemożliwe jest uzgodnienie przez strony umowy o dzieło, że przyjmującemu zamówienie będzie przysługiwało zwykłe wynagrodzenie za dzieło tego rodzaju. W ocenie skarżącej, wskazane w art. 628 § 1 zd. 2 *in fine* k.c. kryterium ustalenia

wysokości wynagrodzenia może mieć bowiem zastosowanie tylko w sytuacji unormowanej w art. 628 § 1 zd. 2 *in principio* k.c.

Abstrahując od oceny zasadności tego zapatrywania, należy zauważyć, że argumentacja skarżącej nie dotyczy w ogóle trafności zapadłego w sprawie rozstrzygnięcia. Pozwana wskazuje, że Sąd Apelacyjny błędnie wyłożył omawiane przepisy, jednak bez podjęcia próby wyjaśnienia, czy (i jak) błąd ten wpłynął na treść wyroku, a w szczególności bez przedstawienia racji świadczących o tym, że w razie podzielenia stanowiska zgodnego z zapatrywaniem skarżącej, kwota zasądzona na rzecz powodów miałaby inną wysokość. Pozwana, wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, podniosła, że skarga ta jest oczywiście uzasadniona, wobec czego w uzasadnieniu swego twierdzenia nie mogła poprzestać na tezie, że „[d]okonana przez Sąd Apelacyjny hybrydowa wykładnia wskazanego przepisu jest oczywiście wadliwa”, lecz powinna wykazać, jak ta oczywista wadliwość wykładni, przypisywana Sądowi, przełożyła się na błędny wynik sprawy. Wymaganie to nie zostało spełnione, co wyklucza uznanie argumentacji pozwanej za skuteczną w perspektywie badania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie świadczy również stanowisko w kwestii naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 65 § 1 i 2 k.c. Nawiązując do wskazanych przepisów skarżąca ponownie zakwestionowała ocenę dokonaną przez Sąd drugiej instancji, zgodnie z którą strony porozumiały się, że naprawy samochodów pozwanej dokonywane będą za wynagrodzeniem zwykłym dla dzieł tego rodzaju. Stanowiska tego nie wsparto jednak argumentacją jurystyczną, ograniczając się do prostej negacji zapatrywań Sądu Apelacyjnego i przedstawienia własnego, polemicznego stanowiska.

Oprócz tego skarżąca podniosła, że w toku postępowania dowodowego jeden z powodów „zrezygnował z części roszczenia, składając oświadczenie o skutkach materialnoprawnych”, co „doprowadziło do zrzeczenia się roszczenia” (jak należy mniemać – w części objętej stosownym oświadczeniem). Twierdzenie skarżącej, że oświadczenie powoda, zawarte w zeznaniach złożonych w sprawie w charakterze strony, miało „przede wszystkim charakter materialnoprawny”,

musiałoby – w ramach argumentacji wspierającej tezę o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej – korespondować z odpowiednim zarzutem prawa materialnego, a nie poprzestawać na przywołaniu naruszenia art. 65 § 1 k.c.

Wskazane przez skarżącego „zrzeczenie się roszczenia” to w istocie, jak można mniemać, sugestia dokonania przez powoda zwolnienia pozwanej z długu. Pozwana nie podniosła jednak w skardze kasacyjnej zarzutu naruszenia prawa materialnego, który pozwalałby Sądowi, w razie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, na ocenę skutków prawnych wypowiedzi G. K. z perspektywy skutecznego dokonania takiego zwolnienia. Na marginesie wypada także zauważyć, że skarżąca, powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wiązaną ze skutecznym „zrzeczeniem się roszczenia”, jak to określiła, pominęła odniesienie się do unormowań regulujących stosunki majątkowe wspólników spółki cywilnej i dopuszczalność oraz skutki takiego „zrzeczenia się” przez jednego tylko spośród dwóch wspólników spółki.

Wywody poświęcone naruszeniu przez Sąd Apelacyjny art. 6 k.c. należy uznać za wynik nieporozumienia. Wbrew stanowisku skarżącej Sąd ten nie obciążył jej ciężarem dowodu wykazania, że powodowie nie wykonali napraw objętych pozwem. Sąd ten wyraźnie wskazał, że „strona pozwana [...] niekonsekwentnie i nielogicznie zaprzeczała faktom wykazanim przez stronę powodową dokumentami prywatnymi, a potwierdzonymi przez osobowe źródła dowodowe” (s. 13 uzasadnienia). Wypowiedź dotycząca zaniechania przedstawienia przez skarżącą własnych dowodów padła wyłącznie w kontekście gołosłowności stanowiska procesowego pozwanej; nie sposób uznać, że sensem stanowiska Sądu było obarczenie skarżącej ciężarem dowodu głównego (co istotnie byłoby nieprawidłowe), a nie – jak to wynika z analizy motywów zaskarżonego wyroku – wyeksponowanie faktu nieskorzystania przez pozwaną z możliwości przeprowadzania dowodów przeciwnych.

Oczywista zasadność skargi nie została wykazana także w odniesieniu do dostrzeganego przez skarżącą naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. Pozwana twierdzi bowiem, że Sąd Apelacyjny nie rozpoznał części zarzutów apelacji, a jego wypowiedź, w określonej części, była „lakoniczna”. Wymaga podkreślenia, że

wykazanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, wywodzonej – jak w analizowanym przypadku – z naruszenia przepisów postępowania, wymagałoby przedstawienia argumentacji o tym, że dane uchybienie mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Z uwzględnieniem tego czynnika badana byłaby zasadność skargi kasacyjnej, wobec czego powinien on być przedmiotem weryfikacji także na etapie oceny przyczyny kasacyjnej w postaci powołania się na oczywistą zasadność wniesionej skargi. Argumentacja taka nie została przedstawiona przez skarżącą. Ponadto nie sposób pominąć, że – mimo wsparcia się тезami sformułowanymi na tle rozpoznania innych spraw – skarżąca w istocie wyraziła oczekiwania odbiegające od tego, co zostało przyjęte w ramach wykładni i stosowania art. 378 § 1 k.p.c.

Sąd drugiej instancji, realizując założenia apelacji pełnej, ma obowiązek rozważyć wszystkie podniesione w apelacji zarzuty naruszenia przepisów postępowania, a ponadto – bez względu na zgłoszenie zarzutów – dokonać oceny żądania z perspektywy przepisów prawa materialnego adekwatnych do ustaleń faktycznych sprawy. Utrwalony jest przy tym pogląd, że z art. 378 § 1 k.p.c. nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu orzeczenia każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone, przed wydaniem orzeczenia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 14 kwietnia 2021 r., III CSKP 79/21 i przywołane tam orzecznictwo).

Nieuzasadnione jest zatem oczekiwanie od sądów drugiej instancji, że każdorazowo będą odrębnie i drobiazgowo odnosić się do wszystkich zarzutów apelacji – zwłaszcza w sytuacjach, w których zarzuty te są bardzo liczne, a dotyczą w istocie tej samej grupy zagadnień i dają się rozpoznać łącznie. Zgodnie z art. 327¹ § 2 k.p.c. (w przypadku sądu drugiej instancji – stosowanego w zw. z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c.) uzasadnienie wyroku sporządza się w sposób zwięzły. Nie ma podstaw do oczekiwania, że objętość uzasadnienia każdorazowo odpowiadać będzie, nierzadko zbędnie rozwlekłym, pismom procesowym stron.

Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynika, by Sąd Apelacyjny, który odniósł się do zarzutów apelacji na stronach 4-11 uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, uchybił powyższym wymaganiom, co dodatkowo – ponad przytoczony już wyżej argument – wyklucza uznanie, by z powodu naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. doszło do oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

[as]